

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. augusztus 20.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPE

„Hol vagy István Király, Téged magyar kíván!“

Valóban sohasem volt aktuálisabb a magyarok ezen fohássza, mint a mostani időkben. Országalapító nagy és szent királyunk védőpalástja közel ezer esztendőn át takarta be a magyar nemzetet és megóvta minden külső és belső veszedelemtől. Azért fohászunk most megint első, szent királyunkhoz, védje meg az ő hű magyarjait, akik ő általa lettek keresztények, az istentelen keleti vörös rémtől. Erősítse meg dicső honvédek karjait, acélozza meg izmaikat, áldja meg fegyvereiket, hogy legyőzhessük örök ellenségeinket, a keresztény egyház legnagyobb ellenségét, a bolsevizmust.

Éppen az ezredik évet évet írták, amidőn Vajk hercegből István király lett, akit megkoronáztak II. Sylvester pápa koronájával s azóta ez a Szent Korona sugározza fényét a magyar nemzetre. Az elmúlt ezer év alatt a magyar nemzet sok megpróbáltatáson és viszontagságon ment keresztül. Sok százezer derék magyar hős vére hullott és holtteste borította a csatateret a kereszténység védelmében. Megvédtük a kereszténységet a tatárokkal szemben, keresztények maradtunk a 145 éves török dúlás alatt, mert Szent István koronája megvédte az ő hű népét és nem engedte elpusztulni az istentelenség tengerében. De megvédte a keresztény magyarság nemcsak saját országát, benne egész Európát, ott állt sziklaszilárd bástyaként a nyugati kultúra háttárában mindenkor, amikor legyvert kellett lenni a kereszt védelmében. Történelmünk véres lapjai, IV. Béla, II. Lajos, Tomory Pál, Hunyadi János, Kapisztrán János, a két Zrínyi Miklós, Kimizsi Pál, és a többi sok ezer vezér és hős piros vére mind a Szent Korona védelmében áldozta dicső életét és ezzel megvédték az európai keresztény kultúrát is.

A déli harangszót is a belgrádi győzelemnek köszönhetjük. Annak emlékére rendelte el a pápa, hogy szerte az egész keresztény világon dölben is meg kell kondítani a harangokat és halált adni a jó Istennek, hogy a kereszt diadalmaskodott a pogányok felett.

Szent István magyar nemzete ma ismét hasonló feladat előtt áll. Megint veszélyben az európai kereszténység. Az istentelenség keleti vörös réme megint ránk vicsorítja fogait. El akarja pusztítani, amit a kereszténység kétezer éven át alkotott, el akarja árasztani az istentelenség szennyes hullámaival egész Európát. meg akarja fosztani az emberiséget Istenbe vetett hitétől, reményességétől, attól az

Istentől, aki az ő népét soha nem hagyta el, ha büneiért meg is büntette sokszor, de vezeklését mindenkor kegyelemmel fogadta s áldását kiterjesztette rá.

S szomorú, nagyon szomorú, hogy azok a népek, amelyek a béke áldásait élvezték akkor, amikor a magyar seregek őket is védelmezték, amikor folyt a magyarok vére azért, hogy ők nyugodtan imádhassák istenüket, ma az istentelenség táborában küzdenek ellenünk, versenyeznek a templomok lerombolásában, a nők és gyermekek legyilkolásában. Hazug jelszavakkal igyekeznek tönkre tenni mindazt, amit Európa alkotott, amire ők is büszkék voltak s aminek csodájára járt az egész világ.

Elvakultságukban és telhetetlenségükben a bolsevizmus karjaiba vetették magukat, nekik minden eszköz jó, csak célt érhessenek vele, csak sikerüljön a bankárok és gyárosok molochját megtölteni. De elfeledkeznek a régi meséről, hogy az éhező farkas első nap csak a vele együtt a verembe esett tyukot ette meg, másnap a kakast, harmadnap a nyulat, majd az őz került sorra, végül még a

baráti rókát is felfalta. Ez volna a sorsa ellenségeinknek is, ha a tengelyhatalmak és velük a magyar vitézek acélfala fel nem tartaná a farkast, a vörös világveszedelmet és meg nem védené Európát, mint ezer éven át, úgy ma is, nemcsak megunknak, hanem mai ellenségeinknek is, akik csak később fogják tudatára ébredni annak, hogy saját létüket nekünk köszönhetik.

Ezért fohászunk hozzád, neved ünnepén, magyarok Szent Királya, István! Leborulunk mennyei trónusod előtt és esdve kérünk, védelmezd meg, Budán őrzött Szent Jobboddal hű magyarjaidat, suítsd porba ellenségeinket, segítsd diadalra szűzmáriás zászlónkat, ne engedd, hogy az istentelen hordák letiporják azt, amit Te alkottál és mi ezer éven át megőriztünk! Földi halálad előtt koronádat és országodat felajánlottad a boldogságos Szűz Máriának, aki azóta a mi Védőszonyunk, kérd most is az ő támogatását, hogy fegyvereink győzelmesen üzzék el ellenségeinket, hogy a Te szent Magyarországod a világ végezetéig hirdesse a Te dicsőségedet és hogy a gonosz soha többé meg ne támdhassa a te hű népedet, Szent Koronád fénye pedig ragyogjon országod felett örökkön-örökké!

Úgy legyen!

Sp.

Vitéz Horthy István emlékére

Felviradt augusztus 20-a, országunk legnagyobb ünnepe, Szent István Király napja. Városunk minden háza fellobbogóva, az utcák telve ünnepő közönséggel, sokan a rádió keresztül hallgatták a budai körmenetet, ahol a Szent Jobbot hordozták végig, pedig ha tudták volna! Akkor már nem volt Kormányzó Urunknak csak egy fia, az országnak nem volt kormányzóhelyettese! Mint derült égből a villámcsapás, úgy hatott a borzalmas hír, hogy ifjú kormányzóhelyettesünk, vitéz nagybányai Horthy István a harctéren hősi repülőhalált halt.

Az utcák pillanatok alatt kiürültek, mindenki hazatakarodott, az öröm helyét elfoglalta a gyász, percek alatt feltűntek a komor, fekete zászlók, akinek az utcán dölga akadt, lehorgaszott fejjel járt.

Mindenki szíve Kormányzó Urunkhoz fordult, aki mint az ország feje, meghozta a hazáért a legnagyobb áldozatot, odaadta fiat. Előljárt a legszebb példával, odaadta a legdrágábbat, vére szülöttét.

Fiatl Kormányzóhelyettesünk, bár magas közjogi állása nem kötelezte semminemű hadi szolgálatra, őseitől örökölt vitézi buzgalmában fegyverrel is szolgálai

akarta hazáját, egy akart lenni a fronton küzdő védőkkel, kivenni részét mindenből. Példaképen lebegtek előtte vezérő eszményünk, gróf Zrínyi Miklós fenklő szavai: „Hazámat szolgálom nemcsak pennámmal, hanem rettenetes bajvivó szabálammal.“ De a sors mást akart. A véget úgy intézkedett, hogy vitéz nagybányai Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese, aki fényes üstökösként tűndökölt nemzetünk egén, aki vitézségével és hazaszeretettel fényes példát adott nemcsak nekünk, hanem a késő unokáknak is, a haza oltárán áldozza fel legdrágább kincsét — életét.

Most, az első évfordulón felszakadnak fájó sebeink, mely szomorúság tölti el szíveinket, de bizalommal és hittel fordulunk a Mindenhatóhoz és kérjük fordítsa javunkra súlyos megpróbáltatásainkat, adja meg mielőbb a győzelmes békét, Horthy István szelleme vezérelje dicső hadainkat s ha betekint az égből, Csaba vezér sorai közül, lássa meg, hogy áldozata nem volt hiábavaló, mert itt a földön virul a szép és boldog jövő Magyarországa.

Horthy István dicső emléke örökké élni fog, amíg csak magyar lesz a világ.

Sp.

Muraközi zarándokút

Búcsúszentlászlóra

Ha valaki még kételkedett volna Muraköz népének ájtatosságában és a magyar hazához való ragaszkodásában, a búcsúszentlászlói zarándokút meggyőzhette.

Vasárnap, augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján, reggel 4 órakor a csáktornyai vasúti állomáson már hullámoztak az ájtatos hívők serege. A rendezők, élükön Kopjár Ferencel már osztották a vasúti jegyeket s az ájtatos hívők percek alatt megtöltötték a részükre rendelt különvonatot.

Felséges és megható pillanat volt, amikor a zarándokvonat kigördült a csáktornyai állomásról.

Uzdóczy-Zadravetz István püspök érkezése

Alig, hogy a vonat beérkezett Nagykánizsára, feltűnt szeretett főpápa, Uzdóczy-Zadravetz István ny. labori püspök, felsőházi tag. Muraköz nagy fia, alakja, P. Gulyás házfőnök kíséretében. Nagy püspökünket Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő és Zsálig Norbert csáktornyai rendfőnök üdvözölte és fogadta Muraköz nevében, kísérvé a vonatból hangzó éljenkiáltásoktól. Püspökünk elfoglalta helyét a vonaton, amely ezután vég zakatolással és gyorsított tempóban közeledett szent célja felé.

Búcsúszentlászlón P. Miholcs Miklós házfőnök-plébános teljes egyházi díszben, a papság élén fogadta egyházunkat és a zarándokokat.

Vitéz gróf Teleki Béla, Zalavármegye főispánja hivatalos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg.

A püspök misét pontifikál és prédikál

Amikor egyházunk felkent főpápa megjelent magasan a hívők felett, a prédikációs emelvényen, hogy felolvassa az evangéliumot és elmondja szentbeszédét, a légy zümmögését meglehetett hallani a templomban. Minden szem feléje fordult, szomjazta az isteni igét.

Uzdóczy-Zadravetz István, a nagy szónok, telve isteni ihlettel, üdvözi a muraközieket és Krisztus szavaival: „zörögsetek és megnyitjátok,” kezdi beszédét. Nemcsak Csáktornya, hanem egész Muraköz van itt képviselve, hogy búcsút járjon, hogy megörzögessen a Mennyei Kaput. Úgy kell imádkoznunk és úgy kell zörögtetnünk, hogy meg is halgattassunk.

A mai nagy világégesben nemzetek omlanak össze, millió népek pusztulnak, az özvegyek és árva könnyei az égig törnek, tehetetlenül nézik a világ pusztulását és ezek között reszket Mária népe. Ezért jöttünk ide Mariához, szent Patrónánkhoz, hogy megörzögessük kapuját, hogy halgassuk meg könyörgésünket. Mindenkinél vannak vágyai, fájdalmai, ezeket akarja Mária elérni. Mindenkinél joga van saját vágyait, kéréseit a Boldogasszony elé terjeszteni, de ne feledkezzünk legnagyobb vagyunkról, az isteni boldog békéről.

Utóközben láttunk a mezőkön gabonakeresztet, a cséplőgépek búgnak, ontják az isteni adást. Hol vannak azok a boldog idők, amikor széles e hazában és vele Muraközben csak ezt a bugást hallották. Ma más keresztenk zudulnak

hogy elvigye a muraközieket arra a szent helyre, ahol valamikor Szent László nagy királyunk is megpihent, akinek nevét ma is viseli ez a búcsújáró hely. Elmentek a muraköziek, hogy könyörögjenek Magyarországnak Védasszonyánál, a Boldogasszony Szűz Mariánál, eszközölje ki Szent Fiánál, Megváltó Urunknál a békét és fogadja kegyelmébe Muraközt.

A vonat indulása után megkezdődtek a szentolvasó imái és a búcsújáró énekek s ez így tartott végig az uton. Murakirályon csatlakozott a perliaknak nagyobb csoportja dr. Sebestyén Mátyás kir. közigazgató vezetésével.

meg, helyette bájos leánya, Alice grófnő üdvözölte a vármegye részéről főpápaunkat és a muraközi zarándokokat.

A polgárság részéről Békéssy János vezetőjegyző, a teljes létszámban megjelent előjáróság és képviselőtestület nevében megható szavakkal mondott üdvözlő beszédet, kifejezve örömet, hogy először üdvözölheti, a visszatért Muraközt vezető nagy egyházi férfit, aki a nala megsokolt szívéllyességgel köszöntö meg a hozzá intézett szép szavakat.

Ezzel megkezdődött utunk célja, könyörgésünk Magyarországnak Védasszonyához. Püspökünk bevezette a zarándokokat a templomba. Tíz órára befejeződtek a gyónások s megkezdődött az ünnepi, püspöki nagymise.

népünk. Milliók rettegnek, pusztulnak. Mária népet megmentette ezektől a bugásoktól. Nincs nép Európában, amelyre ekkora kegyelem sugározott volna, mint reánk.

Tárjuk szét kezünket, fogjuk fel lelkeinkkel ezt a nagy kegyelmet, s ha összelogunk, fel fogjuk tartani a súlyos lenyegző keresztet.

Ezért kéri Muraköz népet, kezét kézbe, ma ötszázan jöttünk ide, ötszáz gépet tudunk feltartartani, ha az egész nép feltartja szívét, a magyarok Nagyasszonya nevében, igéit, hogy kinyitlik a Mennyei Kapuja és elmulik a vész. Erősek legyünk a kereszt viselésében, imádkozni, minden zarándoklatunk ez a célja, az Ur jobb jót hoz, elmulik a veszélyes gépek bugása s megmaradnak a cséplőgépek és az adást hozó keresztek a földiken. Erre hívja fel és buzdítja a muraközieket. Megköszöni Muraköznek a sok megjelent férfit és nőt, a jó példával előjáró képviselővel az élen, vigyélje haza ezt a szép emléket.

Muraköz nem nagy. Mária Biezticére, de ugyanazt a Szűzanyát, Magyarországnak Védasszonyát itt találjuk meg, aki ugyanolyan szeretettel fogad és meghallgat bennünket. Mondják ezt meg otthon, minden faluban, mindenkinél.

Ugyanezt a beszédet nagy püspökünk muraközi nyelven is elmondotta.

Mindenki könnyezett, mindenki szíve megtelt ihlettel.

A drávacsányi énekkar

A nagy pontifikációs misén a Drávacsányi több mint harminc tagú vegyeskar énekelt nagy szolamban. Petek Vera, volt tanítónő vezetésével, oly precíz betanítással, hogy a helybeli emberek azt mondták, ők ilyen szépet még nem hallottak. Ez is azt bizonyítja, hogy a muraközi nép művészi hajlama, csak megfelelő vezetésre van szüksége. Múltó arra, hogy művészi hajlamaira az illetékes körök is felfigyeljenek.

A mise alatt püspökünk sok hívőt megaldoztatott.

A nagy püspöki mise után, még egy énekes muraközi misét mondtak, amelynél a csáktornyai és drávavásárhelyi templomi énekkar szerepelt, ezután következett két órási pihenés, amely idő alatt népünk gyönyörködött az ottani táj szépségeiben. Megtekintették a főúttal mögötti kápolnában a kegyelemosztó, csodatevő Szűz Mariát a kis Jézussal és sok buzgó ima hangzott el előtte.

áltók és egyéb az ünnepi hangulatot zavaró alakok.

A muraköziek felvonulása

Mint említettük, egész Muraköz képviselve volt a búcsún. Lapunk terjedelme nem engedte meg, hogy mindekit felsoroljunk s így, sajnos, csak néhány nevet említhetünk.

Drávavásárhelyi községet Csernecsecz Vince községi bíró és Kovács Ferenc al. isk. igazgató, egyben kántor vezették, aki utóbbi az énekkart is vezette.

Ott láttuk Drávasszentmihály élén vitéz Pánczel György községbíró, tiszteletré méltó ősz fejével és mellén tele kitüntetésekkel, vitéz János József a magyar történelemben tragikus nevet szerzett Zrínyiárvát vezette, a nemzets asszony is ott voltak, Soltics István előjáró külső községünk, Felsőpusztafa élén haladt, de ott voltak a mi reménysegeink, leventefiák és leányok, a pártalan szorgalmu és agilis Mekovecz Angéla és Bajsz Mártával élükön, szóval egész Muraköz megmozdult s az utasok száma messze meghaladta a vonat befogadóképességet s bizony soknak már nem jutott ülőhely.

Búcsúszentlászló község szeretettel fogadott bennünket. Minden kitünően meg volt szervezve s ezért halas köszönetünket fejezzük ki.

A hazatérés ünnepélyes volt. Csáktornyan a vonatból kiszalva hosszan felsorakoztak a zarándokok Zsálig Norbert házfőnök vezetésével szenténekekkel, harangzugas között vonultak a templomba s még egy utolsó áldás után távoztak ki-kí haza, egy szép emlékek gazdagában és nyugodtabb lélekkel megúszulva és keresztényi hitében megerősödve.

Ezt a gyönyörű ünnepséget Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő kezdeményezte. Eljárt a hatóságoknál, kieszközölte a különvonatot, megszervezte a zarándoktábor. Fáradságtalan munkatárs volt nővére, Pecsornik Paula tanárnő, aki az indulásnál is segédkezett és a mozgó vonatot végig járva, mindenkinek juttatott egy pár barátságos szót és érdeklődött, hogy rendben van-e minden.

Muraköziek! Ez a búcsú uttóró volt. Magyarországnak Nagyasszonya megmutatta kegyelmét és az utat, amelyet járunk kell. Fogadjuk meg, hogy jövőre, Nagyboldogasszony napján mindnyájan ismét elzarándokoljunk.

Sp.

„ARANY BÁRÁNY”
Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos u. 14. - Telefon 13.
Gyárt elsőrendű kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

A hadirokkant kisiparosok előnyben részesülnek az anyagigénylésnél

A hadirokkant kisiparosok nyersanyagellátásának biztosítása érdekében tárgyalások indultak meg. Az iparügyi miniszter a felmerült kívanságoknak megfelelően rendezte most ezt az ügyet a napokban kiadott rendetével. Mútan a miniszter már a múlt évben elrendelte, hogy a hadbavonult kisiparosok az anyagellátás tekintetében elönyben részesítendők, most a rendelet hatályát a hadirokkant kisiparosokra is kiterjesztette. Ezeknek anyagigénylési kérelmeit a jövőben soronkívül intézik el és más hasonló jellegű üzemi igénylésekkel szemben első helyen elégtük ki. Az ipar-tesztület a nyilvantartás és ellenőrzés megkönnyítése végett kötelesek az igényjogosult hadbavonultak nevsorát a hivatali helyiségben kifüggeszteni és ezen a szükségessé, megfelelő változtatásokat mindenkor átvezetni. (MVS)

Alsómuraközben 32 iskolás fiút és leányt nyaraltatott az Országos Gyermekvédő Liga

A napokban jöttek haza piruló arccal, csillogó tekintettel és magyar nótákkal az Alsómuraközben elvitt muraközi iskolás gyermekek három hetes nyaralásukból. A nyaralást a Duna melletti Szigetszentmiklós község határában levő, Izabella telepen rendezte meg az Országos Gyermekvédő Liga teljesen díjtalanul.

Az iskolaigazgatók közreműködésével Murai (Malek) István rákosligeti áll. népiskola igazgatója, Muraköz szülőite szervezte meg a nyaralási akciót és lankadhatatlan ügybuzgalommal dolgozott azon, hogy az iskolás gyermekek színe-jáva kerüljön el a nyaralásra. Ő kísérte is el a gyermekeket.

Hogy megvalósulhatott ez, magyar nemzetnevelés szempontjából felmérhetetlenül fontos akció az elsősorban vitéz gróf Teleki Béla főispán és vitéz Horváth Ferenc Alsómuraköz országgyűlési képviselője érdeme, akik anyagival és hozzájárulattal a költségek részbeni fedezéséhez.

Nagy szeretettel és megértéssel támogatta az akciót dr. Forintos Géza perlaki főszolgabíró is, aki a járásnak minden megmozdulását, ügybajos dolgait felkarolja, legyen az bármilyen természetű.

A nyaraláson az egész országból 450 gyermek vett részt és a muraközi kismagyarok különleges elbánásban részesültek és főként Katzi néni kedvelte meg őket nagyon, akit rajongásig szeret-

tek a kis apróságok.

Nagy köszönet illeti meg az Orsz. Gyermekvédő Liga vezetőségét is, hogy lehetővé tette azt, hogy Zalamegy, s főként Muraköz kisebbségi nyelven beszélő iskolás gyermekei az ország legszébb nyaraló helyén tanulhassanak magyarul, a magyar iskolás gyermekekkel együtt énekelhessenek a szebb-szebb magyar nótákat.

Bizonyára a jövőben - főként a béke éveiben, majd még népesebb csoportokban vehetnek részt ezeken a nyaralásokon Muraköz gyermekei. Minden számottevő községből részt vett egy- két tanuló ezen a táborozásszerű nyaraláson és láttuk ezeknek a boldog arcát, amikor haza jöttek és a nagy csoportokba verődött többi társaiknak mesélték élményeiket. Beszéltünk perlaki résztvevőkkel és kérdeztük tőlük, hogy érezték magukat. Ragyogott az arcuk az örömtől, hogy őket érte a szerencse és hiszik hogy ezeken a kis gyermekekben keresztül egész Alsómuraköz népe láthatja hogy most a súlyos háború idején is gondoskodik róluk a Magyar Haza, már most a boldog, szebb magyar jövő érdekében segíti, támogatja Muraköz népet, ahol ez a nép ezer éven át megtalálta a becsületes megélhetését, magyarban a testvérét és védelmezőjét. Ez a nyaraltatási akció is elérte a célját, mert nevelő és magyarosító célja mellett, Muraköz háláját és szeretettét biztosítja hazánk részére.

Szappant drágított a murakirályi gazda, az uzsorabíróság árdragításért elítélte

Egy rendőr tetten érte Stefók Mátyás murakirályi földművest, a mint Nagykanizsán szappant árusított uzsoraáron. Előállították, a szappant pedig lefoglalták. Kihallgatása után atkísérték a kir. ügyészre, ahol a kir. ügyész azonnal az uzsorabíró elé állította. Stefók a bíróság előtt, sirva azzal védekezett, hogy sokan járnak ki Muraköz falvaiba vásárolni, azok mondták neki, hogy szappanját hozza be Kanizsára, mert a városban jó áron értékesítheti. Ő nem tudta mi a szappan ára, az 1918. megszállás óta még nem is volt Kanizsán. Most baromfit hozott eladni és magával hozta a 6 kg. szappant is. Mikor a Horthy Miklós-uton befele tartott — így mesélte el Stefók kihallgatásakor — egyik ablakból megszólította egy aszony és kérdezte, mit visz a kosarában. Szappant, válaszolta. Mikor kérdezte, mit kér érte, nem mondott árat, hanem a nő egy ki-

lőért 15—16 pengőt ajánlott fel. Abban a pillanatban ért oda a rendőr, aki megkérdezte a szappan árat. Ő megmondta a rendőrnek is, hogy nem tudja az árat, de 15—16 pengőt kérne kajaért. Erre a rendőr a szappanjával együtt azonnal bevitte. Két gyermeke van, soha sem volt büntetve, 1914-ben a világháborúban részt vett mint k. u. k. katona, rokkant.

A törvény azonban törvény! A kir. ügyész fenntartotta vádját. A bíróság árdragító viszaélés miatt 80 pengő pénzbüntetésre ítélte Stefók gazdát, alkalmazván vele szemben az enyhítő szakaszt. Indokolásában kimondta, hogy azáltal, hogy magasabb áron ajánlotta fel árúját, már elővette az árdragító visszaélését. A maximális ár különként 260 pengő. Persze a bíróság a szappant is elkobozta. Az ítélet jogerős.

vásárlását.

A rendelet többek között intézkedik arra az esetre, mikor a munkavállaló munkahelyén megszerzett kenyérgabonáját a kijelölt kereskedőnek vételre felajánlja azért, hogy lakóhelyén ugyanilyen nemű és mennyiségű kenyérgabonát az ottani

kereskedőtől visszavásárolhasson. Ezen eladás, illetve vétel lebonyolításához a Gabonaforgalmi Központnak a munkahelyen illetékes kirendeltsége által kiállított utaltványa szükséges.

Ez az intézkedés azt célozza, hogy a munkás ne legyen kénytelen kenyérgabona keresetét esetleg hosszabb távolságra vasuton szállítani, de nem érinti azt a korábban kiadott rendelkezést, amely szerint a munkavállaló megszerzett kenyérgabonáját a községi előjáróság által kiadott szállítási igazolvánnyal lakóhelyére szállíthatja.

Első Muraközi Szövőd Rt.
CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

Vasárnap.

Szeretem az ünnepnapokat
A vasárnap szent csodáját
Áhitatos szentmiséknek
Tömjénfüstös glóriáját

Szeretem a templomi csendet
A lélek Isten fohászatát
Bűnt sirató, lelket hívó
Harangok méla bugását.

Szeretem a szentmisét
S a titkot mi bennünk renget
A megváltó üdvödtadó
Vigasztaló szent keresztet.

Szeretem a bűnbánatot
Az igaz hulló könnyet
Tiszta lelkiismeretet váró
Ígen boldog vasárnapot,
Glóriás szent vasárnapot,

Zalán Katalin

Lakóhelyükön kapják meg a bérgebonát a mezőgazdasági munkások

A Közellátásügyi miniszter augusztus 10-én kiadott rendeletével szabályozta a természetbeni munkabér címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatását és vissza-

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

kész női kabátok
esőköpenyek
szép nyári ruhák
k o s z t ü m ö k
p o n g y o l á k

Sült

Német tengeralattjáró által elsüllyesztett angol tartályhajó. (RDV)

HIREINK

— **A vonat halálra gázolt egy fiatal csendőrt.** Megrázó esemény történt Kiszabadka és Csáktornya állomások között. Szolgálati útján portyázott Pék János fiatal csendőr. Amikor a pályatesten át akart haladni, nem vette észre a közeledő vonatot, amely elütötte és halálra gázolta. Az odafutott vasutasok szedték ki a kerekék alól. Jelenítették az esetet a kanizsai kir. ügyészségnek és vizsgálóbíró szállt ki a tragédia színhelyére. A fiatal csendőr holttestét beszállították a csáktornyai kórházba, ahonnan vasárnap délelőtt fél 11 órakor temették nagy részvét mellett, illetve a szülői vonaton hazaszállították a szülői honba és helyezték örök nyugalomra a magyar csendőrség, tragikusan elhunyt, fiatal örök.

— **Háborus kockázata szállítmánybiztosítások.** A kormány kívánságára megalakult Háborus Szállítmánybiztosítási Irodában egyforma érdekeltisége van a Gazdák Biztosító Szövetkezetének és az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnak. Háborus kockázata szállítmánybiztosítások a pénzügyminiszter által megállapított díj és feltételek mellett a két intézet bármelyike után feladhatók az Iroda részére.

— **A cséplőgép megölte a kismogyoródi kovácsmestert.** A cséplés újabb halálát okozta a kovácsmester az egyik gazda udvarában cséplés közben hirtelen ledobta a gép a fűszárat, amit Kutnyák vissza akart helyezni. E közben lábával a földön fekvő szíjra lépett és az őrömből lévő motor a szíjjal együtt felkapta a kovácsmestert, magához rántotta és oly irtózatosan lendülettel dobta felfelé, hogy a bal lábát teljesen összeroncolt, jobb lába pedig csípőben kifordult. Beszállították a csáktornyai kórházba, azonban már nem lehetett rajta segíteni, sérülése beelhalt.

— **A vonat levágta a fejét egy munkősi gazdának.** Tragikus esemény játszódott le Kiszabadka vasúti állomás bejárata előtt. A szolgálatot teljesítő vasutasok a sínnek mentén egy férfi fej nélküli holttestére bukkantak. Méterekkel arrébb a pályatesten a holttesthez tartozó fejét is megtalálták. Minden jel arra mutatott, hogy a vonat kerekéi szeltek le az áldozat fejét. A megindult nyomozás eredményeképpen a csendőrség a holttestben Gudlinger Karoly muraközi lakost agnoszkálta. A községbeliek szerint Gudlinger Karoly életutjának a Csáktornya felé robogó vonat elé vetette magát, amelynek kerekéi fejét leszelték. A csendőrség igyekszik most a tragédia minden részletét kibogozni.

— **Szivbaja miatt meg akart válni az élettől egy alsódomborui fiatalasszony.** Kuzmics Mihály 30 éves alsódomborui asszony vasárnap hirtelen rosszul lett. A férje azonnal orvost hívott, hogy megvizsgálja. Ennek megtörténte után az orvos elmondta a férjnek, hogy feleségének súlyos szivbaja van. Az asszony ezt meghallotta és e miatt elhatározta, hogy — ő, akinek soha semmi baja nem volt — megváljon az élettől. A minap egy óvatlan pillanatban, amikor a férje és családja nem látta, egy késsel megsejtúrta a nyakát. Kuzmics a feleségét autóval azonnal bevitte Nagykanizsára, hol a kórházban ápolás alá vették. Az asszony állapota életveszélyes.

— **Alsólendvai müködelvők vendégjátéka Csáktornyan.** Az alsólendvai Önkéntes Tűzoltótestület lecskondójának beszerzésére az anyagiak beszerzését tűzte ki célul az a lelkes alsólendvai ifjúság, akik vállalkoztak arra, hogy

müködelvi előadásuk bevételeiből támogatni fogják a tűzoltótestületet. A lelkes gárda a „Gyimesi vadírág” c. népszínművet mutatta be Csáktornyan f. hó 14-én és 15-én este a Levente Otthonban Látrányi Antal által tanító és neje rendezésében. A müködelvő társaság oly művészi tökéletességgel alakította meg a legkisebb szerepét is a darabnak, hogy személyeket nem is nevezhetnénk meg külön-külön. Eppen ezért jöttek át Csáktornyára, hogy ezt a páratlanul szép játékukat bemutassák. Sajnos az időpontot nem jókora tették mert ezen a napon Csáktornyan több más program is volt és így az anyagi siker elmaradt. Erkölcsei sikerük azonban hatványozott volt.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Internált árdágítók.** A perlaki járás főszolgabírája azonnali hatállyal internálta árdágítás miatt, Visnics János, Visnics Tamás és Terstenyák István perlaki, Gorjup Ferenc murakirályi és Horváth Vince drávaegyházi lakosokat. Nevezetteket a budapesti tolonzházba már el is szállították.

— **A Dráva megint áldozatot követelt.** A Dráva árvédelmi munkái egy ismeretlen holttestet fogtak ki a Drávából. A halott személy azonosságát nem lehetett megállapítani, a szemle megtartása után a bíróság a temetési engedélyt megadta. Valószínű Horvátországból származó egyen a halott.

— **Mérlegellenőrzés Perlakon.** A Perlaki m. kir. csendőrség nagy razziait tartott a mérleg ellenőrzése terén és ebből az alkalomból 8 drb. hitelesítetlen mérleget foglalt le.

— **Lopott harisnyákat adtak el.** A perlaki csendőrség nagy mennyiségű női és férfi harisnyát foglalt le, melyet a csáktornyai harisnyagyárból loptak el és aztán jóval magasabb áron adták el a pénzes muraközi gazdák. A nyomozás folyamatban van.

SPORT

Jól sikerült a vasárnapi úszóverseny

Vasárnap délután 4 órai kezdettel jól sikerült úszóversenyt rendezett a csáktornyai Levente Egyesület Úszószakosztálya. A csáktornyai úszók ez volt az első nyilvános szereplésük. Nagykanizsa város kitűnő úszói látogattak el és vették fel a versenyt fiainkal. Nagyszámú közönség jelenlétében a Hísekegyi elmondása után Rode Imre üdvözlötte a vendégeket és a versenyeket buzdította, majd utána megkezdődött a verseny.

Részletes eredmények a következők:
(A zárójelben lévő „Cs” Csáktornya, a „K” Kanizsa jelzi.)

50 m gyors: 1. Horváth (Cs.) 33 mp., 2. László (K). 3. Krátli (K).

50 m ifj. gyors: 1. Bogenrieder (K) 32.8, 2. Kovács (K).

50 m gyer. gyors: 1. Bódog (K) 38.8, 2. Szabó (K). 3. Rózsa (Cs).

50 m gyer. mell: 1. Szegvári (Cs) 51.2, 2. Horváth (K). 3. Zuzel (Cs).

100 m ifj. mell: 1. Tarnai II (K) 1.32, 2. Sztrahonja (Cs). 3. Gondócs (K).

200 m mell: 1. László (Cs) 3.07.4, 2. Tóth (K) 3.14.8.

100 m gyors: 1. Krátli (K) 1.15, 2. Tarnai (K)

50 m újonc gyors: 1. Csányi (K) 41.2, 2. Zuzel (Cs). 3. Miklauc (Cs).

100 m hát: 1. Safrán (K) 1.28, 2. Kovács (K). 3. Tarnai (K).

100 m ifj. hát: 1. Safrán (K) 1.37, 2. Gondócs (K). 3. Tarnai (K).

3x50 m gyors váltó: 1. Kanizsa 1.39, 2. Csáktornya 1.40.2.

100 m hölgy mell: 1. Palfalvi (K) 1.44, 2. Sztár Ila (Cs). 3. Sztár Ibolya (K).

3x50 m gyer. vegyes váltó: 1. Kanizsa, 2. Csáktornya.

3x50 m vegyes váltó: 1. Kanizsa 1:54.8, 2. Csáktornya 1:58.

A versenyszámok után repülőlabda és vízpoló bemutatás volt még, majd a győzteseknek kiosztották az érmeiket.

A verseny előkészítése, megszervezése és az úszók edzése László Bulcsú fáradhatatlan munkásságát dicséri, aki ez alkalommal is, már a legnagyobb elismerést érdemli, hogy az úszás sportág kifejlesztése terén az első lépéseket megtette. Kívánjuk, hogy munkáját még sok siker koronázza.

Muraszombati SE--Csáktornyai ZTE 3:1 (1:1)

Gyengeiramu mérkőzés, a muraszombati csapat megelégedetten győzött.

A csáktornyaiak az első félidőben még tartották magukat és döntetlennel kihúzták. A második félidőben megérdemelt zapor miatt sikos találon nem volt jó játék. Istvánovics közben megsérült, de tovább védett.

A CSZTE csatársorából hiányzott az erő, Urbanez és Horváth edzés hiányában nem bírták az iramot. Benkő II. és Papp volt csak veszélyes az ellenfélre. Általában az egész csapat nagyon rosszul játszott és ezzel a játékkal nem állják meg a helyüket az NB III-ba, sokat kell javulniuk. A muraszombatiak lelkesen játszottak. Ovári játékvezető kisebb hibáktól eltekintve, jól vezette a mérkőzést.

Új edzőt kapott a CSZTE

Domoki József személyében új edzőt kapott egyesületünk. Futbalfutóját Temesváron a Kinizsi klubnál kezdte, majd az Orosházi TK kerületi válogatottja. Felfelé ívelő pályája a szegedi Bástyán át, majd mint az Orosházi TK edzője és játékos, Budapestre vezetett, ahol mint a BTK játékos, később játékező és a leventék sportvezetője működik és nemrég a budapesti levente hadtestparancsnokságtól odaadó szorgulmánal és munkájának elismerésül az Országos Játékezőtől Előadó útján dícső oklevelet kapott.

Közben elvégezte a labdarúgó mesterképző tanfolyamot s tudással és tapasztalattal bőven megalkodva Csáktornyára szerződött edzőnek.

Kérdésünkre rövid programot adott: Edzés, szigorú sportfegyelem, áldozatkészség, kitartás, a nemzeti sport fejlesztése hazafias szellemben.

Domoki József itteni működése elé nagy várakozással tekintünk. Anyag van csak kellő hozzáértéssel, rendszeres velük való foglalkozással ki kell hozni a fiukból a bennük rejlő tudást.

Csáktornyai sportifuságunk mindig, a megszállás alatt is, nemcsak hogy megőrizte a magyar szellemet, hanem mindenkor igyekezett a sport terén is magas színvonalat tartani. Multja feljogosít arra a reményünkre, hogy kiváló edző vezetése mellett, országos viszonylatban is diadalra viheti a muraközi színeket.

Szebb Jövőt!

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egységársítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

ledini prodavec pive za Medjimurje i glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 augustusa 20

Politíčki tjednik
Zide saki petek.

Svetek Svetoga Štefana Krala

„De si Štefan Kral, Tebe mi magyari iščemo!“

Za istinu, nigdar neje bila ova molitva magyarskoga naroda bole na mestu kak v denešnjim vremenim. Plašč našega velkoga i svetoga krala pokrival je skorom čez jezero let magyarskoga naroda i obranil ga od sih zvujskih i znu-trešnjih nepriatelov. Zato se i ve znova pomolimo k našemu prvomu svetomu kralu, naj brani svojega vernoga naroda, šteri je prek njega prijel svetu kršćan-sku veru, naj nas obrani od strašnoga prezbožnoga, črlenoga nepriatelja. Naj ob-jači roke naših dičnih honvedov, naj v trdi njihove kotrige, da bodo kak ocel, naj blagoslovi njihovo oružje, da bodo mogli preladata našega vekivečnoga ne-priatelja i najvekšega nepriatelja kršćan-ske cirkve, bolševizma.

Rano su pisali jezero leto, da su Svetoga Štefana krstili, prveše ime mu je Vajk herceg i za tem su ga korunili s korunom šteru mu je poslal papa II. Silvester i od potli ta Sveta Koruna sveti magyarskomu narodu. Črez ovih jezero let je magyarski narod pretrpel čuda mok i poteškoč. Krv čuda sto je-zer dobrih magyarskih vitezov je scurela i njihova nrtva tela pokrivala su tabo-rišča v obrani kršćanstva. Obranili smo kršćanstvo proti tataram, ostali smo kr-šćeniki, da su nas turki gnjeli črez 145 let, kajti koruna Svetoga Štefana je ob-ranila svojega magyarskoga naroda i ne-je dopustila, kaj bi se vtopil v morju prezbožnosti. Ali obranila je kršćanska magyarija ne samo svojega orsaga, nego i celu Europu, tam je stala kak trda, kamenita stena na meji europske kulture sigdar, da je bilo treba zgrabiti oružje za obranu križa. Svetli i krvavi listi naše povesti, VI. Bela, II. Lajos, Tomory Pál Hunyadi János, Kapisztrán János, dva Zrinyi Miklósi, Kinizsi Pál i krvi čuda jezer voditelov, i vitevov si ovi su alduvali svoje dično življenje za obranu Svete Korune i stem su obranili i europsku kršćansku kulturu.

Da ob poldan zvoniju i to se more-mo zafaliti, velkoj pobeđi pod Belgradom. Za spomen toga je rimski papa odredil, da se po celom kršćanskom svetu mora zvoniti i ob poldan i zafaliti dragomu Bogu, da je sveti križ preladał pogane.

Magyarski narod Svetoga Štefana denes pak stoji pred takšim delom. Pak je Europsko kršćanstvo v pogibeli. Črle-no strašilo prezbožnosti pak nam kaže svoje peklenske zobe. Oče zrušiti ono, kaj je kršćanstvo podiglo črez dve jeze-re leta, pokriti s črnomo mlakom prezbož-

nosti. Oče zatreti veru i vufanje, šteru ludstvo ima k svojemu Bogu. Oče nas odvrnuti od onoga Boga, šteri nigdar ne-je ostavil svojega naroda. Makar ga ču-dapot štrofal za njegve grehe, ali njegvu pokoru je navek z milosti gori zel i po-delil mu blagoslova.

Žalostno, jako žalostno je, da denes oni narodi, šteri su vživali blaženoga mi-ra onda, da su magyarske trupe i njih branile, da je tekla magyarska krv, zato, da su oni mogli mirno Boga moliti, harcuvleju proti nas na onoj strani, de-ne priznaju Boga, vtečeju se, šteri bo-več cirkvi zrušil, več žen i decu zaklal. Z lažnimi zgovori očēju na nikaj deti se ono, kaj je Europa stvorila, s čim su se oni štimali i čemu se hodil čudit celi svet.

V svojoj sleposti i pohlepnosti hitili su se v roke bolševizma. Za njih je se dobro, samo da bi oni došli do onoga, za čim hlepju, da se napuniju vreća ban-karov i fabrikantov, štera se nigdar nem-reju zasititi, ali pozabili su za staru pr-povest, da je vuk opal s pajdaši v jamu prvi den je samo koseč pojel, drugi den kokota, tretji den je zajec, za njim pak srna došla na red, a nazadnje je pojel i les-

ca, svojega najbolšega priatelja. To bi dostiglo i naše nepriatele, ako nebi ocel-nata stena osovinjskih sil i žnjimi skup magyarski vitezi nebi zadržavali vuka — črleču pogibel celoga sveta i nebi obra-nili Europu, kak črez jezero let. tak i denes ne samo za se, nego i za deneš-nje naše nepriatele. Stopram potli bodo oni zazvedili, da samo nam moreju za-faliti, kaj njikovi narodi i orsagi i dale na svetu stojiju.

Zato se obrnemo k Tebi na den tvojeja imena Sveti Štefan Kral magyar-ske. Hičemo se doli pred tvojim nebes-kim tronušom i ponizno Te prosimo, obra-ni s tvojom desnom rokom, šteru i den denes čuvaju na Budi, tvoje verne ma-gyare, vudri doli v prah naše nepriatele, pomori nam visoko nositi našu zastavu s kipom Majke Bože, ne pusti, kaj bi prez božne horde poništile ono, kaj si ti stvo-ril, a mi čuvali črez jezero let.

Pred tvojom zemelskom smrću si pre-poručil svoju korunu i orsaga Blaženoj Devici Mariji i ona je od potli naša bran-nitelica, prosi i za ve njenu pomoč, da bodo naša oružja preladata i pretirala nepriatelja, da bode tvoj sveti Magyar-orszag do kraja sveta nosil tvoju diku da zločesti duh nigdar više nabo mogel naleteti na tvoj veren narod, a tvoja Sveta Koruna naj sveti ober tvojeja orsaga i naroda za vekovečna vremena.

Tak naj bo!

Sp.

Na spomen vítěz Horthy Istvánu

Zbudili smo se na lepi svetli den, augustuša 20 ga, na najvešji svetek našega orsaga, na den Svetoga Štefana Krala. V našem varašu na sakoj hiži zastava, vulice pune ludi, šteri su došli na te svetek, čuda njih su na radio poslušali, kak ide v Budapeštu prošecija, na šteroj su nosili desnu roku Svetoga Štefana, štera črez jezero let neje sprhla. A da bi bili znali, kaj se več onda pripetilo! da je prošecija išla, onda več naš Gospon Guverner neje i-mel svojega sina Stefana, a orsag več neje imel Namestnoga Guvernera, vítěz nagybányai Horthy István je na taborišču, za domovinu podnesel junačku smrt.

Za minotu su vulice bile prazne, si su se pospravili dimo, na mesto veselja je došla žalost, za par minot su se po-kazale po hižaj črne zastave, što je na vulici posla imel, glava mu je visela.

Si ludi su se s srcem obrnuli k Gosponu Guverneru. On je, kakti glava or-saga donecel najveššega aldova, dal je svojega sina. Napre je išel z najlepšom peldom, dal je, kaj muje najdražeše, svo-

ju krv, svojega roda.

Naš mladi Namestni Guverner po svojoj visokoj službi neje bil obvezan na nikšu taborsku službu, ali tirala ga vitez-ka krv, šteru je herbal od svojih dedov i štel je služiti svoju domovinu z oruž-jem, jednaki je štel biti z onimi, šteri na fronti harcuvleju, resa meti v sakoj po-teškoči. Reldu sa mu kazale reči našega velkoga voditeia Zrinyi Miklósa:

„Branim svoju domovinu ne samo s perom, Nego i z svojom straš-nom taborskom sablom!“

Ali sodbina je drugač štela. Dragi Bog je tak odredil, da je vítěz Horthy István, Namestni Guverner Magyarske, šteri se pokazal na nebu naše domovine, kak svella repača t šteri je s svojim vi-tezkim harcuvanjem i velkom rodolub-nosti pokazal svetlu peldu ne samo nam nego i kesnim vnukam, moral aldu-vati na oltaru domovine ono, kaj je naj-dražše — svoje življenje.

Ve na prvo leto dni su se nam ove teške rane gori vtrgle. Teška žalost nam

je v srcu, ali z vufanjem i verom se obračamo na Svemogućega Boga, naj nam obrne na dobro se naše moke i poteškoće, naj nam podeli čim predi mira s preladanjem nepriatelja, duh Horthy Istvána naj vodi našu dičnu soldačiju, a on da pogledne z neba doli zmed zveličenih vitezo, naj vidi, da njegovo zduvanje

neje bilo za badav, kajti tu na zemli cve-te lepa i blažena velka Magyarska. Dič-ni spomen vitez nagybányai Horthy Mik-lósa živel bo nad nami za navek, dok bo Magyarske na svetu, a narod Megyímurja kak jen človek deli žalost Visokodostojne Familije i prosí Nebeskoga Oca naj njim trošta srce njihovo.

Megyímurski romari v Búcsúsztőlászló

Ako je de što još ne bil siguran v tem, da je narod Megyímurja pobožen i veren svojoj magyarskoj domovini, na proščenju v Búcsúsztőlászló se mogel za to osvedočiti.

V nedelu, augustuša 15-ga, na den Velke Meše su već v jutro ob štrti vuri v Csáktornya na banhofu karte delili. Komisijsa za organizaciju na čelu s Kopjar Ferencem je već fest delala i za par minot je eksterni cug bil pun pobožnih romarova.

Lopota je bila za gledati i do srca je zašlo sakomu, da se cug z romari genul z staciona v Csáktornya, da odpela megyímurce na one sveto

mesto, de si je negda počínul i naš velki kral Sveti László, a i denes nosi to ime ovo mesto proščenja. Odišli su megyímurci, da se pokoriju i pomoliju pred Blaženom Devicom Marijom, pred Bratelicom Magyarske, naj nam sprosí per svojim Svetim Sinu mira i naj zeme v milost Megyímurje.

Da se cug genul hapile su se moljite s svetom čislom i svete prošćenske popevke i to je tak trpelo se po celim potu. V Murakirályu su čekali romari z Periaaka, čuda njih, a vodil njih je Dr. Sebetény Matyás kraljevski notarjuš.

Uzdóczy - Zadravetz István biskup dohaja

Da je cug v Kanizsi postal, mam se pokazai naš lubleni velki duhovni pastir Uzdóczy-Zadravetz István, soldački biskup v penziji, kotrig Zgornje Hiže, velki sin Megyímurja. Pozdravili su velkoga biskupa Pecsnornik Ottó orsački oblegat i P. Zsálig Norbert gvardian kloštra v Csáktornya, v ime Megyímurja i romarova, a z vagonov su ga pozdravili eljen kriči. Naš biskup je zel svoje mesto na cugu, šteri je onda veselo zaružil i bole fletno pelal ljudstvo na to sveto mesto.

V Búcsúsztőlászló je P. Miholcsok Miklós gvardian plébanos v cirkevnoj paradnoj opravi, koli sebe ze sem popi dočeka našega visokoga cirkevnooga poglavara i romare. Vitez gróf Teleki

Biskup služi paradnu mešu i prodekuje

Da se je naš posvećeni, velki duhovni pastir pokazal visoko obrne ljudstva, na predakalnicu, da prečita svetoga Evangelijuma i zreče svoje prodeštvo, tak je se tiho bilo, da bi se čula muha leteti v cirкви. Se oči obrnjene na velkoga prodikatora i čekali su bože reči z njegovih vusta.

Uzdóczy-Zadravetz István, velki govornik, pun bože milosti pozdravla megyímurce i hapil je svojega govora s Kristušovimi reči „Pokučite i vrata se vam bodo odprla“ Tu je denes ne samo varaš Csáktornya, nego i celo Megyímurje je zastupano, da do Boga diku i da pokuči na nebeskim vratam. Tak moremo Boga moliti i pokučiti, kaj nas bodo i poslušali.

Denes, da celi svet guri, celi narodi se zrušiju, milijoni ljudstva pogineju suze dovje i popilske dece vdiraju do neba, glediju kaj prepada svet i nemreju si pomoći. a med njimi drhće narod Majke Bože. Zato smo došli sem k Mariji, našoj Patronici, da pokučimo na njenimi vratimi, da naj poslušna našu molitvu. Saki človek ima svoje žalosti, svoje že, štere oče donesti pred Mariju. Saki ima pravo podnesti pred blaženu Devicu svoje prošnje, tuge i žalosti, ali nesmemo pozabiti za našu najvešću želju, za blaženi mir.

Pajdo smo vidli po polaj lepe križe silja, mlatilke tuliju, levaju božega blagoslova. A de su ona blažena vremena, da su se v ovoj širokoj domovini i znjom v Megyímurju samo ove mašine čule. Denes drugi križi curiju na narod. Milioni ljudstva živiju v strahu i pogineju. Maria

Popevači z Drávacsányá

Pre velkoj biskupečkoj meši popevali su naši popevači z Drávacsányá, prek tridesti njih, moški i ženske. Vodili njih je Petek Vera, navučitelica. Tak su dobro zvučeli, da su tam domači ljudi rekli, da su tak lepoga kaj još ne čuli. I to posvedoči da je naš narod pun umetnoga duha, samo treba dobre voditele. Bo se to čulo na višem mestu.

Pod mešom je naš biskup čuda ludem delil svetu pričest.

Potli velke biskupečke meše je bila jošjena

Béla je po službi imel drugoga pota, pak je na mesto njega lepa negiva č, grofica Alice pozdravila biskupa i romare, a od strane občine došli su si poglavari i zastupniki i v njihovo ime je Békéssy János prvi notarjuš držal lepoga govora v šterim veli, da mu je veselje, da more prvipot pozdraviti visokoga cirkevnooga poglavara šteri vodi oslobođeno Megyímurje. Biskup se po svojoj staroj segi z najlepšimi rečmi zatahl za te pozdrave i lepe reči.

Stem se hapilo ono, zakaj smo sem došli, naše prošnje i moljite k Bratelici Magyarske. Do desete vure zvršile su se spovedanja i onda se hapila velka sveta biskupečka meša.

je svojega naroda oslobodila od ovih mašin. Nega naroda v Europi, na šteroga bi svetilo tulko milosti, kak na nas.

Zdignimo siroke primimo z dušom ovu velku milost. Ako bomo skup držali, bomo mogli odvratiti ove teške križe, šteri se nam groziju.

Zato prosí megyímurskoga naroda, naj stisne roke v roke. Denes nas je došlo petsto z našom molitvom i bomo zadržali petsto mašin, ako pak celi narod obrne svoje srce k Majki Božjoj, onda v njeno ime obeća, da se nam bodo odprla Nebeska Vrata. Jaki moramo biti, da je treba križa nositi, Boga moliti, sako prošćenje i ma toga pota. Gospod Bog nam bo donesl bošću budućnost, pogibelne mašine bodo vtilnule, a ostale bodo samo mlatilke i tulile bodo z lepim glasom. Na to pozivlje megyímurce. Zatahl se, kaj je z Megyímurja došlo tulko moških i ženskih skup z njihovim orsackim oblegatom, šteri njim lepu peldu kaže. Naj odneseju dimo, ove lepe spomene.

Megyímurje nejde na Bistricu, ali tu mije istu onu Blaženu Devicu Mariju, Bratelicu i ona nas prime i posluša z istom ljubavi i z istom milosti. Rečite to doma v sakom selu, sakomu človeku,

Ovoga govora je naš velki biskup zrekel po magyarskom i megyímurskom jeziku.

Plakali su se ljudi, šteri su te reči poslušali i boža milost njim je zaslá v srce.

popevana meša, tam su popevali cirkevni popevači s Csáktornya i Drávacsányá. Za tem je bilo dve vure počinka i nasi ljudi su si pogledali lepote tamosnjih krajova. Pogledali su v kapicu za cirkevno čudotvornu Marku Božu z malini Jezusom i čuda očečasnova z zmožili pred njim.

Popoldan je bil blagoslov, zatem Križni pot pred štirinajst stacioni Kalvarije, odzadi za cirkvom. Malo su si ljudi stroška ksebi, zeli malo dospomenuti, kak je se lepo bito i več je došlo vreme, da je naš velki biskup sprevodil romare

na štacion, da se odpelaju dimo s punim srcem bože milosti mirmom dušom i da doma rečeju, da nam boža milost sveti samo v ovoj domovini. Sprevodili su romare na banhof i ljudi domaće občine. Kanizsi smo se s toplim srcem zalahli naše-mu biskupu.

Bilo je na proščenju i čuda domačih ljudi. Došli su s sih krajova, da se ponizno daju Bogu v roke, ali na celom proščenju se samo pobožnost vidla. Nigdi nikše glasne reči, romari su ne došli mulatovat, nego prositi Boga za milost. Nega bilo nikših verklav i ringlišplov i drugih pojaclnov, šteri bi narodu dušu spuntali, kak je to negda šega bila.

Megyímurje se skazalo

Kak smo rekli celo Megyímurje je bilo za na ovom proščenju. Nega došli mesta v našem listu, da bi sa imena napisali i tak samo par njih spomenemo.

Občinu Drávacsányá su vodili Csarnec Vince občinski biro i Kovacs Ferenc školski direktor, kantor on je vodil i popevače.

Vidli smo taa na čelu občine Dravaszentmihály vitez Páncél György občinskoga birova, s postuvanje vrednom serom glavom i na prsaj puno medalji, vitez Janosi Jozsef je vodil občinu Zrnnyalva, štera ima tak žalostnoga spomena v magyarskoj povesti. Soltics István poglavar vodil je našu zvunjsku občinu Felsőpusztalu, a bili su tam i naši mladi, v štere se vufamo za budućnost, leventási dečki i pucike, naše marlive, da njim ga para ne. Mekovecz Angéla i Bajsz Marta. Kak smo rekli, celo Megyímurje se genulo i čuda več ljudstva ga bilo, kak mesta za sedeti na cugu, bormes čuda njih su morali stati.

Občina Búcsúsztőlászló nas je prijala z velkom ljubavi, se je bilo dobro organizirano i najlepše se njim zalahimo.

Ovoga lepoga svetka za Megyímurje se hapil slagati Pecsnornik Ottó orsački oblegat, Pohajal je vlasti, spravil je eksternoga cuga i organiziral je romare. Čuda se trudila i pomagala negiva sestra V. Pecsnornik Paula profesorica. Da smo išli z doma je tulikajse pomagala i na cugu da smo se već vozili, ppgledala je v saki vagon, sakomu je dala par lepih reči i pitala je, jeli je se vreu.

Pot dimo je bil v paradi. V Csáktornya, da smo dimo došli, spravili su se romari vred, pod voditelstvom P. Zsálig Norberta, gvardiana, s svetimi popevkami išli su v cirkvu, si zvoni su njim zvonili, dobili su još jenoga blagoslova i stem su se onda romari režišli, saki dimo, z lepimi spomeni, z mirmom, čistom dušom i okrepleni z milosti krišćanske vere.

Sp.

Sopona je tržil po dragoj ceni jen človek z Murakirálya

Vlovili i mam štrofali su ga.

Jen policaj je vlovil v Nagykanizsi Stelok Matyasa z Murakirálya, da je rano sopona tržil po nabijackoj ceni. Njega su nutri dotrali a sopona su zarešterali. Potli preslušanja su ga oditrali k državnomu tožitelcu, a on ga je mam predstavil pred sud. Stelok se branil pred sodom i veli, da z Nagykanizse čuda ljudi hodiju po Megyímurju kupuvat i oni su mu rekli naj donese sopona v Nagykanizsu, tam ga moći dobro prodati. On nezna, kaj košta sopon, od 1918. leta je još niti ne bil v Kanizsi. Ve je donesl mladinu pak je tak zel sobom 16 kil sopona. Da je po cesti šel v varaš — tak je Stelok pripovedal — jena žena ga pitala kaj nese, on veli sopona. Žena ga pitala počem da, on je ne znal reči, kaj košta, nego žena mu ponudila 15-16 pengő. Na te hip je došel policaj i pital ga, kaj košta sopon, on veli nezna cenu, nego štel bi meti 15-16 pengő. Nato ga policaj skup s soponom nutri dotral. Ima dvoje dece, nigrad ne bil štrofan, v prvom svetskom taboru je bil soldat.

Zakon je zakon, saki ga mora poštuvali. Sod je Steloka odosodi na 80 pengő štrofa, zato kaj je prošil za sopon velku cenu, kak je smeti i stem je napravil greha. Maksimalna cena je 2 p. 60 t. za kilu Sopona su mu zeli. Sod je kreposten. Ako sto kaj ima moći i doma po poštenoj ceni prodati ne treba nikam bežati z robom. Samo nešterni ljudi su pohlepni radi bi z maloga obogateti.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Orel! Sodbina ruskoga naroda! Bitka, kakše još nigdar ne bilo na svetu. Trpi već od julijusa 5-ga i još ne znati, da se bo zvršila. Već šest tjeđen takši pekel ludstva da to ne moči zgovoriti. Bolševiki, po Stalinovaj zapovedi hičeju v ožen jenu diviziju za drugom, ne šparaju ljudi, niti matriala, zgubičke imaju strašne. Saki den se zruši prek 200 oklopljenih kol, teški štuki letiju v zrak, aeroplani curiju z lufta, pekel ima gostovanje.

Kak nemški generali veliju, sovjeti su v ovoj bitki zgubili samo mrtvih prek 300.000, a de su ranjeni, invalidi, zarobleniki, zgubljeni i drugi. Zaroblenikov ga v ovoj bitki malo. Komaj do 60.000, kajti nemška obrana je tak jaka bila, da malo ludem služi ta sreča, da njim življenje ostane i da moreju dojtido toga, da njih nemci moreju vloviti.

A za kaj se to ide? Kak smo već višepot pisali za ukrajinsko zrnje. Kaj je matriala v nemške roke došlo, čuda se našlo amerikanske hrane. To znači da je velku i bogatu Rusiju njeni črteni gazda Stalin del na nikaj. Negda je Rusia hranila s kruhom celu Europu, nišči neje znal, kaj je argentinska pšenica i kuruz, a denes je ta zemla tak dalko došla, kaj nemre hraniti niti svojega naroda. To je bolševičko gospodarenje, od čega nas Bog oslobodi.

Na kraju tjedna čujemo, da je ofenziva bila najjakaš pre Kubanskom mostu, pre Bjelgorodu i Orelu i gori na severu pre Ladoga vodi. Kak je ostra bitka, vidi se s toga, da su bolševiki samo jen den zgubili 380 oklopljenih kol, a zvun toga su nemški avioni zasli za frontu i vništili čuda magazinov i trup štere su se odzadi nabrale.

V pondelek čujemo, da bitka još navek ošto ide, sovjeti su v sobotu zgubili 174 oklopljenih kol i 86 avionov.

V tork čujemo, da su nemški granateri pre Bjelgorodu v jako oštoj bitki zavrnuli nepriatelja. Nemške trupe su globoku vdrl v bolševičke linie, zaokrožile su i vništile vekše sovjetske trupe.

Taljanska fronta

Prek 40 nepriateljskih ladji pod vodom

Črez jeden den se vtopilo 32 ladji od 170.000 ton

Nemška komanda je dala vun ovoga glasa: Augustaša 13: pod večer je jena nemška, aeroplanska, torpedaska regimentska naletela ishodno od Gibraltara na jenu nepriateljsku karavanu ladji. 32 ladje su strelili s torpedom. Dve taborske i štiri trgovačke su se na mesti vtopile, osem ladji se mam vužgalo i leglo na stran. Za druge ladje se nemogo mam znati, kajti je kmica postala. Potli su patrolni aeroplani prenašli, da se vtopilo ili skvarilo najmenje 170.000 ton.

To je bilo v petek samo jen den. Isti den čujemo, da su nemške podmorne ladje na Atlantskom i Srednjem Morju vtopile šest ladji, se skup od 33.000 ton.

Nemški avioni su se hapili povrnuti, kaj su njm englezi posodili. Tak su polohili varaša Plymouth i same engleske novine Daily Mail priznaju, da je tretina varaša zrušena. To je fabrički varaš ina feral miliona stanovnikov.

Ov tjeđen su nepriatelji jako bombarderali Milano i Napoly. Čuda hiž, cirkvi, škol i druge starinske spomene su zrušili. Čuda civilnih ljudi žene i decu su zaklali. To je engleska kultura, kak veliju, da oni za kulturu harcuveju. Lepo se skažeju.

Sveti Otec, Rimski Papa je ov tjeđen, da je z nova bil v Rimu alarm za obranu proti luftu, zišel je z Vatikana s svojim sekretarom i odpelal se a mesto, de je najvejša pogibel bila, kak je on to zadnjipot rekel, da ako je njegov narod v pogibeli, onda oče biti žnjim.

V nedelu je taljanska vlada dala vun glasa, da je preglasila Rima za odprtoga varaša i to z ovih zrokov:

1. Rim je centrum katoličkoga sveta i neje kinč samo taljnske zemle, nego celoga sveta.

NAJNOVEŠI GLASI

Pak su vtopili nepriateljske ladje, 61.000 ton

(N.T.I.) Komaj je 24 vure, kak su nemški torpedaši na velkom vtopili nepriateljske ladje, već dohaja novi glas, da su augustuša 15 ga pod večer nemški a-

2. V Rimu, nutri v varašu je jena mala država papinski Vatikan, šteroga je treba poštuovati i sam se nemre braniti proti aeroplanov. Za to malu državu. Taljanska podnese aldova stem, kajti odprti varaš voditeljstvu soldacije dosta neprilike dela.

3. Rim z svojimi cirkvenimi i kulturnimi spomeni je lastovitost celoga sveta.

Kajti su englezi i amerikanci, z svojimi bombami nemilosrdno delali velkoga kvara, zrela pamet zapoveda, da taljani napraviju prvoga koraka za obranu kulturnih kinčov.

Siciliu su spraznili

Augustuša 17-ga v jutro zaran su zadnje nemške i taljanske trupe potegli s Sicilije i prenesli prek v Taljansku su soldaciju i sega matriala. Med zadnjimi je ostavil Siciliu general Hupe, koman-

vionski bombaši naleteli na jenu nepriateljsku karavanu, vtopili i vužgali trgovačke ladje, se skup od 61.000 ton.

dant nemške soldacije.

Črez šest tjeđenov su naši proti stali nepriatelju, stem su pokazali junaštvo, da mu ga para ne.

Jaki magyarski narod, jaka neodvisna magyarska država

Govor Pataky Tibora državnoga sekretara

V Debrecenu, da su odprli letnu visoku školu je Pataky Tibor državni sekretar za narodnosne, menjšine držal ovoga jako važnoga govora:

V našimi eksternimi prilikami tiramo ovu narodnu politiku: **Jaki magyarski narod, jaka neodvisna magyarska država.** To je on pot, po šterim moramo stalno hoditi. Ali na tem potu moraju nam pomagati i oni smi naše države, šteri govorišu drugoga jezika. Njim ran tak hasni jaka, neodvisna magyarska država, kak i nam. Da bodo i oni mogli obstati, čvesti i srečno živeti, to je ran tak njihov interes, kak i naš. V toj misli moramo si v roke segnuti, skup držati i delati.

Ako bomo po ovom potu hodili, nigdar nabo med nami nikših nepritik, nego samo ljubav i postovanje.

Ljubav ona, šteru nam je, kakti fundamenta naše narodne politike pokazal gospon minister predsednik v svojem govoru v Ungvaru, da je rekel, da magyari, med čuda svojih grehi imaju jenu velku falingu „radi imaju svoje bližnje“ Dale je rekel „Mi smo navek meli radi one narode, štere smo tu našli, sem dopelali i sem pustili. Naša slabost je naša jakost, samo jaki moreju

za istinu lubiti. Srditost, gajetanje, podjarmljenje je oružje onih, šteri se ne vufaju sami v sebe.

Mi ne nucamo dokazati našu pravicu, ne moramo sa faliti, lagati, niti z nikim svaditi. Dostti da rečemo, ako bi mi za istinu tak gnjeli črez jezero let one naše domorodce, šteri ne govorišu magyarski, denes niim nebi bilo niti tora, niti glasa.

Jaka magyarska država, v šteroj bodo magyari z narodnosnimi ludi živeli v miru i koja je najbolša straža evropskoga mira.

Magyarski narod je navek pokazal bratsku ljubav za one narode, s šterimi skup živi, to dela i denes i priznaju njihove pravice, a ran tak su i te narodi pokazali, da očeu živeti z nami. Ako su se da de pokazali kakši puntari, te su navek delali samo na svoj račun, a nigdar nesu zastupali svoje narode. To moramo naglasiti, da ovi ludi nigdar nesu rovali zbog naše krivnje, nego zato, da su bili oslepleni i nesu vidli da narodi Dunavskoga bazena su gospodarski i politički upućeni jeden na drugoga i moreju živeti samo v jenoj državi. A k tomu moremo kcoj dati samo to, da proti sih laži, na ovoj zemli je mogla stvoriti reda i mira samo magyarija.

Mislimo trdo kak kamen, da bodo ove starinske misli vladale i dale i v najvejšimi viheri i pogibeli.

Kaj je zvršil Črleni Križ lanjsko leto

Numere, štere govorišu.

Naš Črleni Križ je ve vun dal račune, kaj su delali od zadnjega pobiranja.

Dali su honvedam 34 gotovih špitalov, 6 špitalskih cugov, onda špitalske aeroplane, taborske špitalske barake, poste i drugo sega.

Magyarski Črleni Križ ima denes 300 sester v stalnoj službi, 60.000 veteric. Nabrali su za soldaciju 32.973.885 cigaretnov, 83.783 litri pijače, 61.602 kil cukora, 111.455 sake fele hrane, 39.212 falatov toploga veša, zvun toga su razdelili na fronti i po špitalaj 450.000 paklecov, kaj je koštalo 1.700.000 pengö.

Jako plemenita i lepa človečja pomoč je Črleni Križ. Pomaže sakomu nevolnomu, ranjenomu i betežnomu soldatu. Ne pita se ime i odkud si, samo pomaže de je potrebno. Naši megyimurci, šteri služišu soldaciju, sigurno bi znali čuda toga pripovedati.

Treba je podpirati Črlenoga Križa. Nišči nezna, da ga bo nugal. Poleg pengöji bogatašov, ran tak dobro dojdou i fileri siromakov, samo z dobrim srcem se mora dati. Ako podpiramo soldaciju, stem podpiramo i sami sebe, oni su naši branitelji.

Orsačka Liga za Obranu Dece je 32 dečke i puce mela na letovanju

Ove dneve su došla dimo, s črlenim licem, svetlim očima i z magyarskimi popevkami školska deca, štera su bila z Dolnjege Megyímurja tri tjeđne na letovanju. Orsačka Liga za obranu dece njim je to letovanje napravila čisto za badav, v občini Szigetszentmiklós poleg Dunaja.

Školski direktori i med njimi prvi, naš megyimurec Murai (Malek) István, školski direktor v Rakosligetu su se trudili, kaj se ovo letovanje moglo organizirati. Osobito Murai István je čuda toga učinil, kaj su najvredneša deca došla do letovanja, on njih je i sprevodil do mesta letovanja. Da se je to delo, štero je jako važno za odhraniti decu, v magyarskom rodoljubnom duhu, moglo izvršiti, to se najpredi more zafaliti vitezu grofu Teleki Béli, velkomu išanu i vitez Horváth Ferencu, generalmajoru v penziji, orsačkom oblegatu Dolnjege Megyímurja, šteri su i k stroškam od svojega kcoj dali.

Z velkom ljubavi i razumevanjem je to akciju potpomagajl i Dr Forintos Géza főszolgabíróv jeraša Perlak, šteri sigdi pomaže, de vidi kaj je treba podpirati.

S celoga orszaga se zišlo na tom letovanju 450 dece, med njimi su osobito radi meli naše male megyimurske magyare. Prvu ljubav njim je pokazala pazitelica Katzi neni, a i deca su nju jako radi imela.

Na velkom moramo zafaliti i voditeljstvu Orsačke Lige za Obranu Dece. Oni su napravili, kaj su se naša deca mogla malo zabavljati na najlepšem mestu orsaga i poleg toga učiti magyarski i skup s magyarskom decom popevali najlepše magyarske narodne popevke. Da nam dojde lepo mirno vreme sigurno bo se moglo još čuda megyimurske dece življati toga lepoga letovanja. Od sake vekešne občine je bilo par dece na tom lepom letovanju i vidli smo njihova vesela lica, da su dimo došli i pripovedali su drugoj deci, kaj su se vidli i kak njim je dobro bilo. Z neštérnim domaćimi s Perlaka smo se spominjali i pitali smo je, kak njim je bilo. Već su znali magyarski odgovoriti i komaj su dospeli pripovedati, kak njim je lepo bilo, kaj su se vidli i kak su je tam radi meli. Lica su se njim svetlila od veselja, kaj je njih ta sreća dostigla i verjemo da prek one dece čeli narod Megyímurja vidi, da se magyarska domovina i ve, vtem teškim taboru briga vo bolše življenje megyimurskoga naroda tu i v ovoj domovini, de je te narod čez jezero let našel svoje pošteno življenje, a v magyaru brata i branitelja. Ova akcija letovanja je tulikajše našla svojega čila, kajti je hasnovita bila za decu i mislimo, da vo Megyímurje za to pokazalo ljubav i zafalnost svojeg magyarskoj domovini.

Jeli sam platił za novine?

Varmegyinska komisiija je pak brisala stare megyimurske porcije

Varmegyinska administrativna komisiija je ov tjeđne držala sesiju, na šteroj su se respravale stvari, štere se tičuju i našega Megyímurja.

Vitez grof Teleki Béla velki išan, predsednik komisiije je dal na glas, da je na njegovu prošnju minister za polsko gospodarenje dal dozvolu, da bode gospodari i občine dobili po talešoj ceni vapno za zemle i gmajne vapniti. To je jako hasnovito, kajti zemle i gmajne, štere su z vapnom posipane, čuda bole rodiju, se boleraste.

Na jeno pitanje veli velki išan, da bode pozvedil, jeli je to istina, kaj su z Varmegyiji pustili polovicu senna nutri od davanja. Ako je to istina, onda bo i on molbenicu dal, kaj se i prinas pusti nutri davanje na polovicu.

Dale je komisiija dozvolila, da se pak briše stara porcija v Megyímurju. Za ve su došle na red občine Muraszardahely i Csáktornya.

Zbrisana porcija znaša 20 649.17 pengő.

Zvun toga su rešili još i druge važne stvari.

KAJ JE NOVOGA?

— Zbog betega na srcu se štera skončati jena mlada žena v Alsódomboru. Ženi Kuzmics Mihalya, lepoj mladici, 30 let staroj je postalo v nedelju jako zlo. Mož njeni je mam pozval doktora na pomoć. Doktor je žensku previziteral i rekel, da ima teškoga betega na srcu. Žena je to čula i v svojoj žalosti, da ona nigdar neje bila betežna, štera se rešiti svojega življenja. Ove dneve jempot, da ju nišči ne videl se z nožom v šinjak vpicila. Kuzmics je svoju ženu, z autom mam odpelal v Nagykanizsu v špital, de su ju mam zeli v vraćenje. Ženski je tak zlo, da je to pogibelno za življenje.

— Švercari pak zdižeju glave. Ve vleti, da je Drava niska i na čuda mestaj je moći pešice idti prek vode, su švercari pak zdigili glave, da delaju proti narodu i domovini. Ov tjeđen su miksavarski soldački stražari, pod obćinom Drávamogyoród vlovili švercare rano onda, da su spravali v čon 250 kil fine mele i 40 kil cukura. To zelu su njim zeli a njih su odtirali v rešt.

Velka je žalost, kaj se još navek najdeju ljudi, šteri bole glediju za svoj žep, kak za domovinu i ne premisliju si, da sako zrno mele fali soldaci, štera nas brani od nepriatelja i njihovim familijam. Kak vupaju te ljudi iskati pomoć od domovine, da ju podkapatu?

— Meštiri invalidi su prveši pre rezdeľenju meštorskoga matriala. Bile su resprave, da se mali meštiri invalidi nadeľuju z matrialom za svoje meštirje. Minister meštirje je ove dneve vun dal naredbu, da su prveši oni meštiri, šteri sluđuju soldaciju, a ve se ta naredba preširila i na invalidske meštire. Njihove molbenice je treba, v prvom redu rešiti pred drugimi molitelj. Da se to leži reši, meštorska društva su dužni soldačke i invalidske meštire skup popisati i v kancelariji navek k redu držati.

— Čug je pogazil na smrt mladoga žandara. Smrtna nesteca se pripetila ove dneve med stacioni Kisszabadka i Csáktornya. Mladi žandar Pék Janos je po službi patroliral i da je štel idti prek štreke, ne je spazil kaj je čug voš tam bil i tak ga na smrt pogazil. Železničari su dobežali i zelu ga vun spod čuga. Na mesto nesreće je došla sodbena komisiija, da pogledne, kak se to pripetilo.

— Mašina mlatilka zaklala je kovačkoga meštira v občini Kismogyoród. Nova nesreća se pripetila pre mlati. Kutnyak Elek kovački meštir je v Kismogyoródu mlatil na jenim gruntu. Na jempot se pripetilo, kaj je mašina hitila velkoga remena. Kutnyak ga štel nazaj složiti, med tem je stal naki na remen, mašina ga potegla i tak ga hitila, kaj se mu leva noga zdrobila, a desna pak v leđu napak obrnula. Dopelali su ga v Csáktornya v špital, ali pomoći ga ne bilo, moral je hureti. Državni tožitelj je dal dozvolu, da se mrtvo telo zakopa.

GLASI JARAŠA PERLAK

— Internerani nabijaci cen. Főszolgabíróv jaraša Perlak je zbog nabijanja cen z mesta interneral Visnes Janosa, Visnes Tamara i Tersztenjak Istvana z Perlaka, Gorjup Ferencu z Murakiralya i Horváth Vincu z Drávagyőhara. Već su je i odtirali v Budapest a odnod je bode rezdeľili v lagere za internerce.

— Drava je pak zahtevala človeče življenje. Delavci pre Dravu su vlovili v Dravu mrtvo možko telo. Ne se moglo zavrediti što je bil te vtopleni človek, sodeški su ga pregledali i onda je komisiija dali dozvolu, da se mrtvo telo zakopa. Tak zgledi da je te mrtve človek z Horvatskoga doplaval.

— Kontrolerali su vađe v Perlaku. Žandari v Perlaku su velku kontrolu napravili na vađe po štaćunju i s tom prilikom su našli 8 vađe, štere nesu odgovarale zakon.

— Vkradjene štomfe su tržili v Perlaku. Žandari v Perlaku su našli čuda možkih i ženskih štomfi štere su v Csáktornya v fabriki vkrali i tam tržili med gazdi po visokoj ceni. Kvizičija se vodi, kaj se tati prenađeju.

— Čug je odrezal glavu jenomu megyimurcu. Tak zgledi, kaj se sam zaklal. Velka nesreća se pripetila poleg banhofa Kisszabadka. Železničari šteri su službu izvršavali su poleg štreke našli mrtvo telo prez glave. Ne dalko od toga našli su glavu. Z sega toga se vidlo, da je tomu nesrećnomu človeku čug odrezal glavu. Žandari su iskali zroka toj smrti i prenašli su, da je to telo Gudlinger Károly i domaći ljudi veliju da se je sam hitil pod čug i tak su mu kovači odrezali glavu. Žandari dale iščeju, jeli je ne što kriv toj nesrećnoj smrti.

Gospodarstvo

Na svojem domu dobiju gospodarski delavci svoje zasluženno zrnje

Službene novine augustuša 10-ga pišeju naredbu ministra za obškrbu naroda, s šterom se briga za nutri davanje i nazaj kupuvanja krušnoga zrnja, štero su polski delavci zaslužili.

Polški gospodarski delavec nemre po železnici dimo dopelati svoje krušno zrnje, štero je zaslužil za svoje delo, nego ga mora, na mestu svojega posla ponuditi na prodaju takšemu trgovcu, šteri ima za to ovlašćenje.

Polški delavec more svoje krušno zrnje, ponuditi na prodaju samo prek onoga delavskoga voditelja, s šterim se v istom gospodarstvu za delo pogodi. Trgovac je dužen krušno zrnje kupiti i splatiti po službenoj ceni i na kuplenoj ceduli napisati, da je to za delo zasluženno zrnje prek zel. Saki prodavec mora dobiti dve takse cedule.

Delavec v svojoj domovini, s tom čdulom more pre šterim god ovlašćenim trgovcu kupiti ran tulko krušnoga zrnja, kulko je na mesto svojega poslu nutri dal.

Da delavec dimo dojde mora se s cedulom, štero je dobil od trgovca glasti, pre centrali za žitnu trgovinu (Gyabonaforgalmi Központ kirendeltség) i prošiti doznaku za kupuvanje krušnoga zrnja. Doznaku dobi za badav i tam mora biti napisano, da je to za kupuvati zasluženno krušno zrnje. Na to doznaku je dužen trgovac, šteri je na to ovlašćen, vun dati tulko krušnoga zrnja, kulko na ceduli piše. Pre tem kš trgovac, k službenoj ceni more kcoj zračunati od metra samo 50 filerov hasna. Što je de blizo bil na poslu, on si more z obćinskom svedočom zrnje dimo dopelati.

Ova naredba je jako važna i hasnovita za naše delavce, šteri su dalko vun v orsagu na poslu. Penaze je leži dimo mesti, kak zrnje sobom voziti, a doma si saki delavec za iste penaze more kupiti ran tulko zrnja, kak je zaslužil i tam ostavit.

Izlésés nyomtatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ű L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kétfőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Kiszolgált hölgyet cukrászdába lehet leg magyar — muraközi nyelvtudással azonnali belépésre keretek. Mignon cukrászdán.

Isčem šnajderskoga inusa s svojom hranom i kvaterom. Pitati v vuredništvo novim.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó

Felelős kiadó és lapfolytonos: Pecsnornik Ottó

Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya

Wendaközi Ischlai Sáros Antal